

UUDISED

Sosistavad nukud vallutasid Türi muuseumi

Teisipäeval avas kunstnik Ülle Järve Türi muuseumis oma dekoratiivnukkudenäituse „Sosinad...”

ANTS OIDEKIVI
rleht@tyri.ee

Ajal, mil jõulusaginad alles hoogu võtavad, satub näitusekülalastele otsekui tillukesse võlu maailma, kus muinasjutustest ja kunstniku fantaasiast elluärganud nukud ja olevused etendavad sõnatult oma lugu. Tunduks nagu kusagilt vaikusest kostaks ka nende peenikesi hääli ja askeldusemelu. Näha on erinevast materjalist nukke koos aksesuaaride ja taustüsteemidega, lisaks on kasutatud ka illustreerivat pildimaterjali.

Miks kannab näitus nimetust „Sosinad...”

Tahtsin, et nimi oleks ilus, tabav ja suupärane. Mõtlesin nime mitu kuud, aga leidsin selle alles viimasel hetkel. Sulgesin silmad ja kujutasin ette, mis hakkab siin ruumis juhtuma siis, kui tuli kustub ja ukseid pannakse lukku. Arvan, et igast nurgast kostub tasast sosinat ning kogu see seltskond hakkab omavahel suhtlema.

Kuidas Te sellist kunsti ise nimetaksite?

Ei oskagi öelda, see on mu esimene nukunäitus. Varem tegelesin peamiselt maali, mosaiigi, vitraaži, keraamika ja metalliga.

Laias laastus on siin kolm nukuseltskonda. Niiöelda nukud-kohvikannusoojendajad, millel või kellel on keraamilised pead ja tekstiilist kehad, võiks ju liigitada tarbekunstiks. Pabernukud ja vilditud nukud on dekoratiivkunst.

Kust tuli huvi nukke meisterdada?

Olen pärit Tallinnast ja Türi tulin alles mõned aastad tagasi. Kopli kunstikoolis õppides olin ühel suvel koos pinginaabriga nukuteatris praktikal. Aitasime valmistada dekoratsioone. Seal puutusime kokku ka nukude valmistamisega, mis meile väga meeldis.

Nii, nagu paljudele tüdrukutele, meeldisid mullegi karvased ja armsad mänguasjad. Mõnele lapsele ikka vahel välismaalt sugulased saatsid, nõukogude ajal neid poest eriti saada polnud.

Mina tegin ise. Silmad panna pingpongipallidest, et oleksid nagu Muppet Show tegelastel.

Kui palju teil kodus nukke on?

Ega neid ei olegi nii palju, sest nad on leidnud endale uue kodu. Tallinnas Raekoja platsil asuvas nukupoes on mu pabernukudel hea minek. Kummaline, et minu meelest nii ebapraktiliste asjade järele on selline suur nõudmine.

Hakkasin pabernukke meisterdama aasta tagasi, kui otsisin huvitavat tegevust oma kunstiringi tüdrukutele. Pabernukude idee sain ma lapsepõlvest. Meil oli kodus saksa- või eesti-aegsed paberist jõuluehted - kiiukuvad tüdrukud. Tehnika tuletasin ise.

Kas nukude meisterdamine on

Ülle Järve usub, et ka nukudel on hing ja mõtted.

aeaganõudev?

Nõelvilimine võtab aega kaks kuni kolm nädalat. Hommikust õhtuni torgid nõelaga villakiusid sassi, et tekiks vilt. Pabernukk valmib keskmiselt paari tunniga.

Kuidas tulevad ideed? Kuidas sünnivad erinevad tüübid?

Kui olen traadist karkassi valmis teinud, peegeldub seal juba teatud kehahoiak. Siis tekib nägemus sellest, kes ta peaks olema. Nuku loomus ja hing on ju tema välismõõde. Mõnest tuleb iluvõimleja, mõnest kloun. Mehi kipub millegipärast vähe olema: klounid, joogad ja araablast. Karakter peab olema ere. Sorts, kodusokk, ingel, haldjas, näkk, seenekratt, vampiiritüdruk...

Millised nukud on Teile endale kõige armsamad?

Seda ei oska küll öelda. Kõige varem on valminud kohvikannusoojendajate keraamilised pead. Need sai tehtud juba rohkem kui 15 aastat tagasi. Kunagi käisin Norras ühe nukumeistri juures, kes tegi portselanist nukke. Nukkude pead, jalad ja käed olid portselanist ja tundusid nagu päris, isegi nukubeebi juuksed istutati ükshaaval pintsettidega pähe.

Pärast seda proovisin ka ise midagi sarnast teha. Nii valmisidki pead. Kaua ei osanud ma nendega midagi peale hakata, nüüd on nad oma koha leidnud: Kuningas, Aadlidaam, Silver Ükssilm, rastapatsidega jamakalane, indiaanlane ja kolm karu. Karude teemaks on „Liisa”: mömmiku moodi kuninganna Elizabeth, lavatäht Liza Minnelli ja lihtsalt Tuhkatriinu sarnane Virk- Liisu...

Kui sageli näitustel esinete?

Nüüd, kui läksin tööle, on minu kunstitegemist pärsitud. Nelja Türi elatud aasta jooksul olen teinud kümme näitust.

Keda nukunäitusele ootate?

Kõiki - nii suuri kui väikesi. Lasteaiad ja koolid on ju ba ärevuses ja ootavad pikisilmi, millal näitus avatakse. Lastele peaks siin küllaga põnevust jätuma, sest neile meeldivad ju väikesed asjad. Laps läheb loomaeda ja märkab seal pigem tigu või konna, kui elevanti. Kolleksionaäre ootan ka.

Kes ei sooviks endale taolist uhket kohvikannusoojendajat?

3x Merit Männi

POLITSEI

Liiklusõnnetus

17. novembril kella 8.45 ajal juhtus Paide ja Türi vahelisel teel Kirna mäel liiklusõnnetus.

Paide poole liikunud veoautolt Scania tuli tehnilistel põhjustel alt ära ratas, mis veeres vastassuunavööndisse ja põrkas kokku Türi poole liikunud Opel Omegaga. Inimesed liiklusõnnetuses vigastada ei saanud.

Vargus

15. novembril kella 04 - 07 vahel on Järva maakonnas Türi vallas Kolu külas kinnistult varastatud 4,5 ruumeetrit 50 cm pikkuseid lõhutud küttepuid. Avaldaja hinnangul on kahju 3150 krooni.

18. novembrist kella 22-st kuni 19. novembrini kella 07-ni on Türi vallas Kolu külas talu kõrvalhoones olevasse garaaži sisse tungitud ja varastatud punast värvi ATV Honda 4x4 ja rohelist värvi ATV Rally. Garaažist on välja lükatud mururaktor MTD. Kahju kindlakstegemisel.

Algas üleriigiline relvade loovutamise kampaania

Politsei korraldab ka selle aasta lõpul elanikelt relvade kogumise kampaania. See on üleriigiline ja kestab 15. novembrist kuni 15. detsembrini. Kampaania põhieesmärk on informeerida relvaloata kodanikke.

Relvaseadus ei reguleeri üksnes tulirelvade käitlemist. Seadus sätestab ka gaasirelvade, pneumorelvade, külmrelvade, heitrelevade ja elektrišokirelvade käitlemise. Osa nimetatud relvadest vajab soetamiseks ja omanamiseks politsei poolt väljastatavaid lube, osa aga mitte. Samas laienevad piiramata tsiviilkäibega relvadele analoogselt lubadega relvadele ka mõned väga olulised relvaseaduse sätted. Näiteks laialt levinud õhupüssi ei või soetada, seda omada, vallata, kanda, hoida ega edasi toimetada alla 18aastane isik.

Politseid tuleb teavitada ka ilma seaduslike omaniketa kõikvõimalikest tulirelvadest või tulirelva osadest ja laskemoonast. Tulirelvade ja nende oluliste osade ning laskemoona seaduslikuks valdamiseks peab samuti olema politsei väljastatav relvaluba või kollektseerimis luba. Relvaloata tulirelva omamine on seadusega karistatav.

Paljud inimesed arvavad ekslikult, et kui nende valduses olev tulirelv ei ole töökorras, laskekõlbulik või see on ajahambast räsitud ja roostes, ei pea seda politseis registreerima ning relvaluba taotlema. Laskekõlbmatu on tulirelv vaid siis, kui seda on tunnistanud kehtestatud reeglite järgi vastavat tegevusluba omav isik ja kinnitanud pädev asutus oma dokumendiga.

Inimesed, kes teavad seadusliku omanikuta tulirelvadest, peaksid sellest kindlasti teavitama kohalikku politseid. Ühendust tuleb võtta kohaliku konstaabliga, kes tuleb ise tulirelvale järele ja viib selle ohutult politseisse hoiele.

2004. aastast saadik toimunud sellekohaste kampaaniate eesmärk on jätkuvalt olnud informeerida inimesi neist kohustustest, mis on seotud relvade omamisega, samuti vähendada registreerimata relvade hulka ja suurendada seeläbi ühiskonna turvalisust.

Lisainfot on võimalik saada oma maakonna relvalubade inspektorilt: Järvamaa – Anne Aas, Paide politseijaoskonna vanemspetsialist, 384 9933; anne.aas@paide.pol.ee

